

I.

Hunyorog ezerrel a piros égen,
vakon bámul: mi történik vele.
Régi lakók vesznek ég hűvösébe,
lámpák remegnek új kor tömegében,
csilló dinnyemagok, –
érelődnek, szállnak szertesztét
az emberek, a sorsok.
Gyáván pislog a fény, az ifjú
rózsaszín a ma már húsveres hajnalokban.

Faragott kő, vagy írott lap,
vadul szertesztét az ismétlődő idő
tudatlan új urak alól.
A tudatlanság ferde és frivol.
Neki bagolyköpet a múlt,
csont és toll keveréke.
Alázatos az ember,
hogyan feji az időt,
s úgy fejt meg, mi volt,
mit ért az élete.

Gyalázat és közöny fedi a jeltelent.

Pislákol a hajnali rózsza.
Elömlik a völgyben, mégsem találok
a helyet, ahol megszülettem.
Elhajtunk házuk előtt:
tűzfala hófehér,
homlokzata tiszta.

Nem lakja senki, minket sem hall senki.

Nem tudom, ki lettem. És mire jó,
mit segít a belátás,
ha két embernek sem hangtompító.
II.

Bevették.
Vagy inkább: belenőttek.
Még nem éreztem ilyen biztosan.
Nem foltozgatnak régi házakat,
inkább elfogyaszják. Úgy, ahogy
egy vadat lelőnek, majd megeszik
és ettől gyarapodnak.
Nehéz a lelkük.

Nem félnek attól, amit már elértek?

A sikertelen győzelem nem fojtogat?
Övök a város.
A lógó kábelek,
a külvárosok szutykos és romos
– egykor virágzó, kertés – házai.
A márvány részén kitüremlik a vascső.
Övök a váratlan hézag, a sár-lyukak,
rögtönzött szemétdombok,
az udvarokban elszaporodott
alkalmi boltok,
penészes kócerájok,
a báli ruhák álomszigete,
a használt cipők kéjbarlangjai.
Lépten-nyomon a szatócsüzletek:
fogkrém, cukorka, bakancs, púder,
karóra, s az ittfelejtett személyzet,
fogdmegek, hegyes nyelvű eladónők,
karónyi gyertyák, műhab krémesek.
Ez itt mind, mind új szerzemény
egy régi város elpiszkolt goblenén.
Mind az övök! Így az övök.

Kivágott fák helye – az a miénk.
S százados házak, folt kísértetek:
Kuncz, Dsida, Kós, Karácsony, Járosi,
Janovics, Szabédi, Haynal, s ki még!
Hová lettek? Kivé?
Az új világot új, térképező nevek,
új nyomvonalak szabják, à la Cluj,
másfajta szó csattog a szélben,
meghitten másfajta beszéd pörög –
s új nagyapák sírja Monostoron
otthonosan visel betont és művirágot.

Itt járok benne, minden ismerős.
De senki és semmi nem azonos
önmagával, csak a hihetetlen jelennel,
jövővel, másvilággal.

Húsz év alatt eltűnt Kolozsvár,
bár élnek itt még
bátran, szárazon régi emberek!
Itt él néhány titkos követ
a város bozótosában.

Még élek, de már nem enyém.
Hangja sürget: fiatal, idegen.
Homokóráján újrakezd a vég,
pereg Kolozsvár arcon, ingeken.

De visszatérni miért lehetetlen?

A város tán otthagyt ruhásteckenő?
Évtizedekig a kezünkre vár?
Ó, nem. A Nádas-völgyből
kidagad az idő.
A város föltelik
más szavakkal, és a más szó mindent benő.

És ők, a Farkas utca hársai?

Mert nem remélem, hogy megfordulok.
Már nem remélek új fordulatot.
Mert visszatérni lehetetlen:
alábukás, új emigráció.
Mit kezdene velem a maradék.
Túlélni szép és visszataszító.

Összecsap a járda fejem felett.
Lyukas és szakadt, s amíg merülök,
nyalogatom a házak szegletét.
Az olcsó függönyöket szétfújom.
A Szent Mihály tornyával átfúrom
a fülem, egy fodrászat olajos
padlóján heverek. Kis gesztusokból
csörren össze, ami eszembe jut
és ami sose volt.
Mit se tudva jár-kelek itt egy újfajta raj.
Nem nyitok be már régi iskolámba.
Amit nem látok, az már nem fakul.

Nincs hová, soha, visszatérni.
Elmentem rég, hogy meg ne haljak itt.
Fagyaszt és elfogyaszt:
elszabadult erő mozgatja vágyaim.

III.

Falevél rozsdá roncsa.
Áttetszik rajta, ami volt.
Egy város teste csupa ér,
csupa csók, csupa folt.

IV.

A hangversenyen elsírtam magam:
hol van Gaby Constantinescu?
s Csajkovszij: Rokokó-témája...?
Minden odavan.
Embert még apjához sem köti eskü,
a gyertyagyújtás tárgyaltan:
látom még Gabyt, várja, hogy beintse a pálca –
suhog vonója, és zenekarunk
szívárványa felel.
Nem az hiányzik, ki régóta nincsen,
hanem aki egy dallamban halott.

A múlt szökőár, és a zárlatig
előre tolja bábjaim. Életem csupa jel.
Drága Bretter Tanár Úr! A hiányzókért miért
a jelenlévő, miért az élő felel?

Kategoria: vers, próza
Denumire autor: Balla Zsófia

Látó Szépirodalmi Folyóirat